

Jako sekýra do špalku

Shakespearovské role ve mně zůstávají zaseknuté, říká herec Jan Tříska.

PÁTEČNÍ ROZHOVOR

str. 10–11

Riskantní pakt

Koaliční dohoda KDU-ČSL a STAN stále více štěpí lidovce. Jejich pražská buňka odmítá nechat lídra kandidátky Starostům.

UDÁLOSTI

str. 2

📈 CZK/EUR • 27,020 / 0,000 Kč 📉 CZK/USD • 25,159 / -0,019 Kč 📈 PX • 983,67 / +0,10% 📈 EURO STOXX 50 • 3478,98 / +0,11% 📉 ZLATO • 1248,80 \$ / -0,18%

KOMENTÁŘ: HLEDÁNÍ PREZIDENTA DOSTÁVÁ SMYSL / str. 12

Krátce

Producent léčiv z Hradce musel pozastavit výrobu

Státní ústav pro kontrolu léčiv pozastavil společnost SVUS Pharma z Hradce Králové povolení potřebné k výrobě léčiv. Firma totiž nesprávně kontroluje hotové přípravky. **str. 4**

Mama Shelter začíná v Praze s Parkhotelem

Na tuzemském hotelovém trhu se koncem roku usadí nový řetězec. Holešovický Parkhotel Praha bude po loňské změně majitele provozovat firma Mama Shelter, jejíž hlavní cílovou skupinou jsou mladí, ekonomicky aktivní lidé někdy označovaní jako generace Y či mileniálové. **str. 5**

Česko zkusí prosadit náhradu za Družbu

Provozovatel ropovodu TAL, jímž přitéká do Česka skoro polovina ropy, začne jednat o zvýšení jeho přepravní kapacity. Bez toho nemůže ropovod sloužit jako záloha pro případ přerušení dodávek z Ruska ropovodem Družba. **str. 6**

Prazdroj chce Srbům točit pivo z tanků

Foto: Profimedia.cz

Plzeňský Prazdroj, kterému **roste** prodej piva v Srbsku **o desítky procent** ročně, by tam chtěl vyvážet i **tankové pivo**. To však současný režim srbských dovozních kontrol nedovoluje. Čeští diplomaté proto jednájí s Bělehradem **o změně pravidel** a jsou přesvědčeni, že Srbsko bude první zemí mimo Evropskou unii, v níž si bude možné české pivo z tanku dát. **BYZNYS** / str. 4

 twitter.com/e15news

LUDEK NIEDERMAYER:

Vláda nesystémově a neférově zvedla minimální mzdu některých pracovníků – řidičů autobusů. Tak funguje socialistická, ne sociální politika.

Zápisník
Arsena Lazareviče

Rozmyslete si brexit

Poslanci Evropského parlamentu připravují rezoluci, ve které chtějí umožnit Velké Británii si brexit „rozmyslet“, a tedy odmítnout vůli lidu, která byla vyjádřena prostřednictvím referenda. Koneckonců na vůli lidí příliš bruselským politikům a úředníkům nezáleží, stačí si rozpomenout na přijímání Evropské ústavy, která byla odmítnuta v některých referendech ve významných zemích EU. Že by Brusel opustil myšlenku stále pevnějších integrací a regulací? Nikoliv, téměř identická smlouva s názvem Lisabonská se dala ke schválení nikoliv lidem, ale národním parlamentům. A byla schválena.

Jedinou tehdejší výjimkou bylo Irsko, které umožnilo o takovém tématu rozhodnout přímo občany. A ti Lisabonskou smlouvu nepřekvapivě v referendu odmítli.

Že by Lisabonská smlouva skončila u ledu a Brusel opustil myšlenku, která se nyní odchodem Británie ukazuje jako zhoubná? Nikoliv. Referendum v Irsku se opakovalo, tentokrát ho provázelo zastrašování irských občanů ze strany bruselských orgánů – země měla skončit „na dlažbě“ s vysokou nezaměstnaností, finanční sektor měl zaniknout. A pomohlo to, ve druhém referendu tentokrát vystrašené Irsko hlasovalo pro a integrace mohla vesele pokračovat. Co se zkrátka zasel, to se také sklízí a případ Velké Británie nemusí být ve světle současných událostí vůbec anomálií.

Protagonisté dne

Jiří RUSNOK
GUVERNÉR ČNB

Drama s korunou vrcholí, od nynějška už ČNB nebude dávat podnikům ohledně ukončení devizových intervencí vůbec žádné vodítko.

str. 3

Tom VERHAEGEN
ŠÉF PLZEŇSKÉHO PRAZDROJE

Podnik loni v Srbsku zvýšil prodej piva meziročně o polovinu. Teď tlačí na změnu tamních předpisů, aby mohl do země vyvážet i tankové pivo.

str. 4

Salvador CERENÍ
PREZIDENT SALVADORU

Parlament země rozhodl o kompletním zákazu těžby kovů. Salvador se tak stal první zemí na světě s touto restrikcí.

str. 7

JEDOVATÝ ODPAD ZMIZÍ

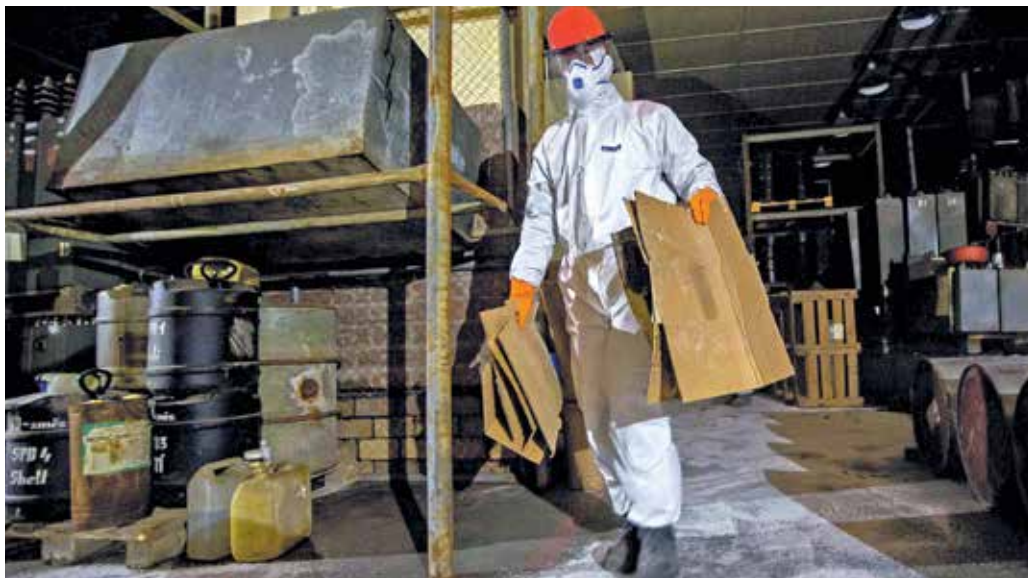

Foto: štk

VE LHENICÍCH NA PRACHATICKU začala likvidace skládky toxického odpadu. Z objektu bývalého zemědělského družstva má do půlroku zmizet 750 tun nebezpečných látek. Jejich likvidace bude stát přibližně 25 milionů korun a z 80 procent částku hrají dotace Státního fondu životního prostředí.

Spor lidovců a STAN kvůli Praze se vyostřuje

■ Koaliční dohoda, kterou uzavřely obě partaje, stále více štěpí KDU-ČSL. Její pražská buňka odmítá přenechat první místo kandidátce Starostům.

Pavel Otto

Pochybnosti a hádky kolem koaliční spolupráce lidovců s hnutím Starostové a nezávislí se prohlubují. Proti riskantnímu projektu, který potřebuje pro vstup do Poslanecké sněmovny nikoliv pětiprocentní, ale dvojnásobně větší volební zisk, je stále více zástupců silnějšího z obou partnerů. Kromě procent jde také o obsazení prvních míst kandidátek.

Spolu s moravskými regiony, kde má KDU-ČSL natolik pevné postavení, že pomoc dalšího subjektu nepotřebuje, protestují i křesťanští demokraté z Vysočiny. Největší boj se vede o Prahu.

Šéf lidovců v hlavním městě Jan Wolf odmítá přenechat čelo kandidátky ať už předsedovi STAN Petru Gazdíkovi, nebo komukoliv z jeho spolustraníků. „Chceme, aby jedničkou byl

představitel KDU-ČSL,“ řekl. Kandidátku by podle Wolfa měl vést ministr kultury Daniel Herman.

I když Gazdík řekl, že netrvá na tom, aby právě on byl lídrem, nechce Wolfovi ustupovat. Navíc nejde jen o něho. Delegáti celostátního výboru Starostů a následně i sněmu odhlasovali, že v šesti krajích obsadí první příčky jejich uskupení. Potvrdil to druhý muž hnutí Vít Rakušan. „Vycházíme z dohody, že Prahu bychom měli vést my. Víme, že se o tom v rámci KDU-ČSL vede nějaká diskuze.

Nicméně poměr je 8 : 6. Jsou tam přesně napsány regiony, kde má mít každý z partnerů lídry. Praha je v našem sloupečku,“ uvedl.

Wolf však oponuje, že pochopil Gazdíkův ústupek tak, že STAN nebude o vedení kandidátky usilovat. „Rekl to před čtyřiceti svědky. Předpokládám, že slovo chlapa platí,“ podotkl. Gazdíkův slib byl důvodem, proč Wolf a jeho kolegové pro

koaliční dohodu se Starosty na celostátní konferenci lidovců zvedli ruce. Návrh prošel jen velmi těsně.

Proti dohodě se zvedají hlasy rovněž na Zlínsku, jehož hejtman za KDU-ČSL Jiří Čunek se od začátku staví ke spolupráci se Starosty značně rezervovaně.

Kandidátku v Praze by podle šéfa lidovců v hlavním městě Jana Wolfa měl vést ministr kultury Daniel Herman.

Ve třech ze čtyř okresů regionu si už lidovci odsouhlasili ukončení jednání o koalici.

Kvůli deseti-procentnímu prahu s dohodou nesusouhlasí ani lidovci v Moravskoslezském kraji a na Vysočině. Podobná nálada panuje v bla-

nenské nebo hodonínské buňce jihomoravské KDU-ČSL.

Koalici může definitivně vypovědět květnový celostátní sjezd partaje. Právo navrhnout takové usnesení bude mít každý z delegátů. Podle prvního volebního modelu, který zkoumal podporu společného postupu obou stran, by dostaly jen devět procent hlasů. Provedla ho agentura Focus.

Koruna může být od teď volná kdykoli

■ Pravděpodobnost, že by ČNB s ukončením intervencí čekala až do pololetí, se snížila.

Jaroslav Bukovský

Česká národní banka už nebude nabízet žádné vodítko ohledně předpokládaného okamžiku ukončení devizových intervencí. Uvolnění koruny tak může od páteční noci přijít kdykoli, a to včetně víkendových dnů. Uvedl to guvernér ČNB Jiří Rusnok na jednání bankovní rady. Pravděpodobnost, že bankéři nepustí kurz české měny pod 27 korun za euro až do konce

pololetí, jak doposud avizovali, se podle něho snížila.

„O ukončení kurzového závazku jsme nehlasovali ani takový návrh nepadl. Ačkoli je nynější inflační obrázek hodně nepřehledný, ukončit závazek můžeme na jakémkoli jednání bankovní rady,“ uvedl Jiří Rusnok. Koruna po jeho slovech na okamžik propadla až téměř o půl procenta na nejslabší úroveň od loňského června, kdy na světovou ekonomiku dolehl brexit.

„Někteří investoři, kteří spekulovali na konec kurzového závazku už na tomto zasedání, zřejmě své koruny prodávají zpět do eur, což vede ke ztrátám české měny. Držet koruny

a vyčkávat na další kroky ČNB je totiž pro zahraniční investory velmi nákladné,“ říká ekonom Komerční banky Marek Dřímál.

Analytici se kloní k tomu, že Rusnokova slova okamžik očekávaného uvolnění koruny přiblížila. „Vysokou šanci dáváme první polovině dubna, k ukončení intervencí dojde nejspíše na některém čtvrtletním jednání bankovní rady,“ dodává hlavní ekonom ING Jakub Seidler. **Více E15.cz**

Krátce

Výběr koncesionářských poplatků se zvýšil

Česká televize loni poprvé od roku 2009 zvýšila výběr koncesionářských poplatků. Jejich objem vzrostl meziročně o 69 milionů na 5,69 miliardy korun. Důvodem byl nárůst upomínacích akcí proti předchozímu období. Koncesionářské poplatky tvoří hlavní část výnosů ČT.

Ministerstvo zemědělství zaplatí letecké hasiče

Od letošního dubna spustí ministerstvo zemědělství novou Leteckou hasičskou službu a za dvouletý provoz této služby zaplatí maximálně zhruba 23 milionů korun. Případné lesní požáry budou hasit tři soukromé letouny a dva policejní vrtulníky.

Nejnižší cena ve veřejných soutěžích stále vítězí

Podíl veřejných soutěží, ve kterých je hlavním kritériem nejnižší nabídková cena, po přijetí nového zákona o veřejných zakázkách neklesl. Na konci loňského roku se pohyboval nad 80 procenty. Jednou z ambic nového zákona přitom byl pokles soutěžení podle ceny. /čtk/

Foto: ČTK

ZMĚNA VEDENÍ. Novým starostou se na Praze 5 stal Pavel Richter (TOP 09).

Praha 5 má nového starostu

Novým starostou páté městské části se stal dosavadní radní Pavel Richter (TOP 09). Rozhodl o tom včera zastupitelé. Richter byl dosud radním Prahy 5 a zároveň je zastupitelem hlavního města. Ve funkci nahradí stranického kolegu Radka Klímu, který včera rezignoval.

O Klímově odvolání chtěli na včerejším mimořádném jednání hlasovat zastupitelé, kvůli jeho rezignaci se tak nestalo. „Rozhodl jsem se po zralé úvaze k rezignaci na funkci starosty, a to ze dvou důvodů. Zaprvé jsem evidentně ztratil důvěru svého vlastního klubu,

a i když důvody neznám, tak je to fakt. Zdruhé se můj zdravotní stav nezlepší, ba právě naopak,“ napsal v rezignačním e-mailu Klíma.

Radek Klíma se poprvé stal starostou Prahy 5 v roce 2010, ani tehdy volební období nedokončil a byl odvolán. Podruhé se jím stal po volbách v roce 2014. V Praze 5 nyní vládne koalice TOP 09, ANO, ODS a Demokraté Jana Kasla.

Od komunálních voleb na podzim 2014 se v patnácti největších pražských městských částech vyměnil starosta do dnešního dne třikrát. /čtk/

ThinkPad X1 CARBON

ODOLNÝ A STYLOVÝ CESTOVATEL

Nízká hmotnost jenom 1,12 kg díky šasi z uhlíkových vláken | Splňuje sadu armádních norem MIL-SPEC, které jsou zárukou vysoké životnosti, odolnosti a spolehlivosti | Vysoká výdrž baterie až 15,5 hodiny pro celodenní využití

PIVO PO BALKÁNSKU. Společnost Apatinska Pivara s oblíbenou značkou Jelen je dosavadním lídrem srbského pivního trhu, na kterém si drží podíl 42 procent.

Srbsko zatím nezná tankové pivo. Češi to chtějí změnit

■ Plzeňský Prazdroj chce změnit systém dovozních kontrol v Srbsku. Ty totiž znemožňují prodej tankového piva.

Tomáš Stingl

Umožnit export českého tankového piva i techniky, kterou k jeho prodeji potřebují restaurace. To je cílem jednání, jež na základě požadavku vývozců vedou diplomaté v Srbsku. Výrazně tam boduje Plzeňský Prazdroj se značkami Pilsner Urquell a Kozel. Loni zaznamenal meziroční růst prodeje o padesát procent a v Bělehradě otevřel restauraci Gvozdčara. „Dalším logickým krokem je uvedení tankového piva Pilsner Urquell na srbský trh,“ uvedla mluvčí Prazdroje Jitka Němečková s tím, že nejprve je nezbytná harmonizace pravidel.

„Srbská legislativa skladování piva v tancích

nezná a dosavadní postup schvalování potravin jeho dovoz znemožňuje,“ vysvětlila mluvčí ministerstva zemědělství Markéta Ježková. Export českého piva do Srbska přitom dynamicky stoupá. Zatímco v roce 2014 činila jeho hodnota 31 milionů korun, loni to bylo přesně dvakrát tolik.

Srbský kontrolní úřad při dovozu odebírá vzorky piva a dělá zkoušky, které trvají zhruba sedm dní. Během nich je zboží v celním skladu. „Teprve pokud vzorky potvrdí zdravotní nezávadnost, je možné pivo uvést do prodeje,“ vysvětluje zemědělský diplomat v Bělehradě Pavel Svoboda. Po otevření tanku ovšem pivo už po třech dnech ztrácí na chuti a kvalitě. Svoboda odmítl komentovat, jak daleko jednání dospěla. „Jsem ale přesvědčen, že Srbsko bude

první zemí mimo Evropskou unii, v níž si bude možné české pivo z tanku dát, a Češi budou vůbec první, kteří tuto technologii v Srbsku použijí,“ naznačil.

V Srbsku se kromě produktů plzeňské skupiny prodávají české značky piv Staropramen, Budvar, Lobkowicz nebo Krušovice. Zaměřil tam rovněž pivovar Bernard. „Jsme spokojeni, nárůst prodeje je meziročně téměř o polovinu,“ potvrdil mluvčí Bernardu Zdeněk Mikulášek.

Srbskou pivovarskou jedničkou byla v roce 2015 podle Euromonitoru tamní společnost Apatinska Pivara. Držela 42 procent trhu při obratu kolem 160 milionů eur. Druhé místo s podílem 27 procent držel Carlsberg Srbska, na třetí Heineken Srbska připadala pětina trhu.

Skupina Plzeňského Prazdroje loni zvýšila prodej piva v Srbsku meziročně o

50

procent.

Firma z Hradce musela pozastavit výrobu léčiv

Adéla Čabanová

Výrobce léků a doplňků stravy SVUS Pharma z Hradce Králové čelí potížím po kontrole ze Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Ústav mu před týdnem pozastavil povolení potřebné k výrobě léčiv. Lékový ústav totiž na pravidelné kontrole usoudil, že firma ne zcela správně kontroluje hotové přípravky.

Ředitel SVUS Pharma Lukáš Jírka věří, že firma udělala potřebná opatření, aby dosáhla obnovení povolení. „Je to nemilé, ale nebude to mít významné následky,“ uvedl.

Před uvolněním na trh musí každou šarži léčiv zkontrolovat a potvrdit kvalifikovaný pracovník. To ale podle lékového ústavu ve SVUS Pharmě ne vždy

fungovalo. Firma údajně do distribuce pustila určité množství psychiatrického přípravku Questax bez certifikace kvalifikovanou osobou. Navíc se na výrobě tohoto přípravku podílela jiná společnost, než byla nahlášená a úředně schválená. „Tento přípravek byl následně stažen z trhu,“ konstatovala mluvčí SÚKL Lucie Přinesdomová.

Podle ředitele Jírky jsou požadavky kontrolorů přísnější než dříve a SVUS Pharma se tomu přizpůsobí.

Podnik, jenž funguje 22 let, vyrábí kolem šestnácti léčiv a také vitaminy, probiotika a další doplňky stravy, mezi nimi známý preventan. Kromě toho balí přípravky jiným výrobcům léků. Předloni firma vykázala výnosy 211 milionů korun.

Firma SVUS Pharma podle lékového ústavu ne zcela správně kontroluje hotové přípravky, které jdou do distribuce.

Krátce

Křetinský koupil výrobce kotlů SES

Společnost EP Industries miliardáře Daniela Křetinského získala většinu ve výrobci kotlů Slovenské energetické strojárne Tlmače. Podle serveru Trend.sk získala majoritu zvýšením základního jmění SES ze tří na 27 milionů eur.

Changhong v Nymburku se chce rozšiřovat

Výrobce televizí Changhong v Nymburku potvrdil, že bude investovat do rozšíření výroby a chystá se otevřít vývojové centrum. Uvedla to středočeská hejtmanka Jaroslava Pokorná Jermanová (ANO), jež o tom jednala při návštěvě Číny. Podrobnosti mají být zveřejněny později.

Vafo postaví továrnu na krmiva pro psy a kočky

Patnáct tisíc tun krmiv pro psy a kočky ročně vyrobí podnik, který za 207 milionů korun postaví v Chotovinách na Táborskou firma Vafo Praha. V továrně, jež spustí výrobu zhruba za rok, najde práci 33 lidí. Firma získala od CzechInvestu pobídku 52 milionů korun.

Intersnack dosáhl zisku

Výrobce bramborových lupínků Bohemia nebo Chio, firma Intersnack, se loni dostal do zisku přes padesát milionů korun. Tržby se pohybovaly kolem 1,3 miliardy korun. Předloni se firma propadla do ztráty téměř 59 milionů korun oproti zisku necelých 22 milionů v roce 2014. /čtk/

Mama Shelter začíná v Praze jako provozovatel Parkhotelu

■ Do Česka vstoupí koncem roku francouzský hotelový řetězec zaměřený na mladou, akční klientelu.

Jan Šindelář

Na tuzemském hotelovém trhu se koncem tohoto roku usadí nový řetězec. Holešovický Parkhotel Praha bude po loňské změně majitele provozovat společnost Mama Shelter, jejíž hlavní cílovou skupinou jsou mladí, ekonomicky aktivní lidé někdy přezdívaní jako generace Y či mileniálové.

Praha bude po Bordeaux, Los Angeles, Marseille, Paříži, Lyonu a Riu de Janeiro sedmým působištěm sítě Mama Shelter, ve které 36 procent vlastní francouzský hotelový gigant AccorHotels. „Sou-

časnou generaci mileniálů si nedovolí opomíjet ani ty největší giganty hotelového odvětví, a proto zakládají nové značky, které na tuto generaci cílí. Očekáváme, že tento trend bude posilovat,“ uvedl David Nath, vedoucí hotelového týmu pro střední a východní Evropu poradenské firmy Cushman & Wakefield, která prodej hotelu i příchod nového provozovatele zprostředkovala.

Podle Natha musejí tradiční hotely odolávat stále silnějšímu tlaku sdílených služeb typu airbnb a jednou z cest je nevedení design, neformální atmosféra, vybavení technologiemi či důraz na kulturu a ekologii. S touto vizí přišel do Prahy ještě před Mama Shelter řetězec Pentahotels, který otevřel svůj Pentahotel Prague v roce 2012 v Karlíně. Hosty například místo recepcie uvítá bar.

Praha bude sedmým působištěm řetězce Mama Shelter, ve kterém vlastní

36%

francouzský gigant AccorHotels.

Foto: profimedia.cz

Hotel s jedinečnou architekturou má neznámého vlastníka

Parkhotel patří k architektonicky nejzajímavějším hotelům v Praze, podobu mu vtiskl koncem šedesátých let Zdeněk Edel. Kompletní obnovy se budova dočkala poté, co ji v roce 2012 koupila od Sekyra Group česko-izraelská skupina Daramis. Do rekonstrukce vložila zhruba sto milionů korun. Loni v červenci změnila budova majitele znovu, ale ani prodávající, ani poradce neprozradili, kdo se jím stal. Jako majitel firmy Parkhotel Holešovice je v rejstříku nově zapsána společnost Prospero sídlící v Lucembursku a novým jednatelem je Albert Ho z Londýna. Hodnotu transakce lze odhadovat na stovky milionů korun.

Na veletrh pojedou firmy s dotací

Exportéři budou hledat nové zakázky v ropném průmyslu otevírajícího se Íránu. Skupina českých firem poletí na klíčový ropný veletrh Iran Oil Show, který začne 6. května v Teheránu. O akci projeví zájem podniky Proman, Teneo 3000, I.B.C. Praha, Idops nebo Armaturka Vranová Lhota.

Na veletrh se vztahuje podpora z programu Novum určená malým a středním podnikům. Mohou získat dotaci až do sedmdesáti procent nákladů na účast, nanejvýš však osmdesát tisíc korun. Už 22. ročník výstavy oficiálně označované Iogrpce 2017 je stěžejním veletrhem regionu.

„Očekává se víc než sto tisíc návštěvníků ze čtyř desítek zemí,“ uvedla Kateřina Hainzová ze společnosti Integra, která českou účast organizuje. Na Írán připadá jedenáct procent světových zásob ropy a osmáct procent zásob plynu. Země se od loňska díky zrušení některých obchodních sankcí otevírá obchodu s EU. /stí/ **Vice E15.cz**

VYLEPŠENÉ KYTARY

Foto: čtk

FIRMA FURCH GUITARS z Velkých Němcic, jež ročně vyrábí šest tisíc akustických kytar, našla nové řešení krku. Po čtyřletém vývoji tak posunula kvalitu nástrojů i jejich zvuku. Podnik vyváží kytary do 32 zemí na pěti kontinentech. V roce 2015 utržil téměř sedmdesát milionů korun.

Z Pardubic bude Ryanair pravidelně létat do Londýna

Firma East Bohemian Airport, která provozuje pardubické civilní letiště, se dohodla na pravidelných letech z Pardubic do Londýna s irskou leteckou společností Ryanair. Ta bude od října zajišťovat tři lety týdně na letiště Stansted a zpět. EBA dopravci poskytne výhodné podmínky jako pobídku.

„Součástí smluvního vztahu je smlouva o marketingové podpoře ze strany Ryanair. Není to dotace, že bychom někomu dali peníze a nic bychom za to nedostali,“ uvedl náměstek pardubického primátora Jan Řehounek (ANO).

EBA poskytne dopravci ze začátku nižší poplatky. Smlouva je na období pěti let. Podle předsedy představenstva EBA Pavla Svobody se budou pobídky uplatňovat první tři roky, poslední dva roky již budou vztahy a ceny standardní.

„Ztrátový byznys to není. Příjmy jsou pětileté, ale náklady jsou tříleté,“ uvedl Řehounek. Svoboda doufá, že v případě problémů by letišti pomohli vlastníci, jimiž je město a Pardubický kraj.

Přepravce očekává, že nové spojení přinese letišti přes padesát tisíc cestujících ročně. /čtk/

Česko zkusí prosadit náhradu za ropovod Družba

■ Akcionáři ropovodu TAL by už příští rok mohli rozhodnout, jestli nalijí peníze do zvýšení jeho kapacity. Pak by mohl sloužit jako pojistka pro zásobování Česka při výpadku Družby.

Jan Stuchlík

Provozovatel transalpínského ropovodu TAL, kterým se do Česka pumpuje skoro polovina ropy pro tuzemské rafinerie, začne jednat o možnostech, jak zvýšit jeho přepravní kapacitu. Bez toho nemůže ropovod, v němž má česká státní společnost MERO od roku 2014 pětiprocentní majetkový podíl, sloužit jako záloha pro případ, že se přeruší dodávky z Ruska přes ropovod Družba.

MERO připravuje pro TAL analýzu o navýšení kapacity. „Předběžná studie ukázala, že úpravou výkonu čerpadel a zlepšením čerpatelnosti ropy lze ropovodem za rok přepravit až 50 milionů tun ropy,“ říká Stanislav Bruna,

Foto: Ludek Spiba

NÁHRADA ZA DRUŽBU. Nynější teoretická kapacita ropovodu TAL by se úpravou výkonu čerpadel mohla zvýšit až na 50 milionů tun ropy.

předseda představenstva společnosti MERO. Teď je teoretická kapacita ropovodu 45 milionů tun.

Musí se ještě vyjasnit, jak by navrhovaná opatření zvýšila provozní náklady ropovodu. Na maximální kapacitu by potrubí jelo jen v případě výpadků Družby, kterou se do Česka ročně dopraví zhruba 4 miliony

tun ropy. Kdyby vzrostly náklady na provoz, zdražila by se přeprava ropy i dalším desítkou akcionářů TAL, kteří transalpínským potrubím zásobují své rafinerie v Rakousku a Německu.

Ropovod TAL je od roku 2013, kdy převzal plné zásobování rafinerie v německém Karlsruhe, využíván na 98 procent kapacity. Loni po-

trubím z italského přístavu Terst přes Alpy proteklo 41,3 milionu tun ropy. „Více ropy můžeme přepravit, jen když zvýšíme její rychlost v potrubí. Teď můžeme na sever posílat maximálně 7500 metrů krychlových ropy za hodinu. Zatím nevíme, jaká dodatečná bezpečnostní opatření bychom museli na ropovodu udělat,

abychom získali povolení na rychlost přes 8000 metrů krychlových za hodinu,“ dodává Alessio Lili, generální ředitel skupiny TAL.

Studii o navýšení kapacity bude mít MERO hotovou do léta. Na konci roku se jí bude zabývat poradní výbor skupiny TAL. Příští rok by jedenáct akcionářů TAL mohlo o investici rozhodnout. Na stole budou mít také projekt na úpravu terminálu v Terstu, kde se ropa přečerpává z tankerů do zásobníků a následně do ropovodu. „Cílem je, abychom mohli přijímat i ropy, které jsou tuhé a rafinerie se je už naučily zpracovávat. Kvůli dopravě potrubím se však musejí zahřát. Zatím umíme stáčet ropu s teplotou do 50 stupňů Celsia. Studie by měla být hotová do podzimu. Oba projekty se vzájemně nevylučují,“ vysvětluje Lili.

Do Terstu loni přivezlo přes pět set tankerů 64 druhů ropy. Ropovod dlouhý 753 kilometrů pokrývá kromě části české spotřeby také plně rafinerii v Bavorsku a v Bádensku-Württembersku a z 90 procent spotřebu rafinerií v Rakousku.

Více na E15.cz

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 30. 3. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,311
Čína	1	3,653
Dánsko	1	3,632
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,629
Japonsko	100	22,626
Kanada	1	18,859
Maďarsko	100	8,734
Norsko	1	2,947
Polsko	1	6,396
Rusko	100	44,776
Švédsko	1	2,826
Švýcarsko	1	25,255
Turecko	1	6,906
USA	1	25,159
Velká Británie	1	31,346

Akcie na pražské burze

30. 3. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	76,85	2,74 %
ČEZ	439,00	-0,57 %
Erste Bank	832,40	1,14 %
Fortuna	108,80	0,28 %
Kofola	398,10	-0,08 %
KB	946,80	-0,72 %
Moneta	85,30	0,41 %
O2 CR	282,50	0,53 %
Pegas	820,00	0,23 %
Philip Mor. ČR	13 500,00	-0,29 %
TMR	660,00	-2,22 %
Unipetrol	226,00	0,00 %
VIG	609,10	-0,47 %
Celkový objem (v tisících korun)	372 900	

Krátce

Paříž je nejatraktivnější pro hotelové investice

Navzdory očekáváním, že investoři i turisté kvůli politické nejistotě a hrozbě terorismu v Paříži ztratí zájem, se metropole stala nejatraktivnějším městem pro hotelové investice v Evropě. Vyplývá to z indexu atraktivity hotelových investic, který sestavuje společnost Colliers International. Index zahrnuje 20 evropských měst, Praha se v něm umístila na desáté příčce.

Toyota svolává ke kontrole další miliony vozů

Kvůli špatným airbagům svolává japonská automobilka Toyota Motor v Japonsku, Číně, Evropě a dalších zemích ke kontrole zhruba 2,9 milionu vozů.

Italský soud zprostil obvinění agenturu S&P

Standard & Poor's a její manažeři nemanipulovali s trhem. Rozhodl o tom italský soud. Tamní prokuratura agenturu vinila v souvislosti se sérií snižování úvěrových známek Itálie v letech 2011 a 2012. /čtk/

ČEZ chce využít dobré ceny akcií maďarské MOL

■ Energetická společnost investorům zaslala nabídku, která by v případě rychlé reakce měla být výhodná pro obě strany.

Jan Stuchlík

ČEZ se rozhodl, že osladí život investorům, kteří mu v roce 2014 půjčili 470 milionů eur. Letos si až do 21. července mohou vybrat, jestli chtějí dluhopisy splatit v penězích, nebo v akciích maďarské petrochemické společnosti MOL. V těch by jim ČEZ půjčku splatil tak, jako by jedna akcie MOL stála 60,40 eura.

Ve skutečnosti se však MOL obchoduje na budapeštské

burze v přepočtu za 64 eur. Kdyby akcie hned prodali, za tříletou půjčku by proto vydělali jen necelých šest procent. Jenže akcie MOL jsou letos nejvýše od roku 2011 a ČEZ chtěl mít co nejdříve jasno, kolik investorů si zvolí akciovou splátku.

Zároveň chtěl využít situace, kdy se dají maďarské akcie prodat za dobrou cenu. Proto věřitelům nabídl, že při splátce v hotovosti jim za každý dluhopis v nominální hodnotě 100 tisíc eur zaplatí 109 tisíc eur.

Na volbu mají investoři čas do čtvrté šesté hodiny

odpolední. ČEZ se chlubí, že kdyby všichni věřitelé na jednorázovou nabídku kývli, letos by si do zisku připsal 3,4 miliardy korun. Suma však bude větším dílem přesunů v účetnictví.

ČEZ nyní svých 7,65 milionu akcií MOL prodává za 18,7 tisíce forintů za akcii. To je zhruba o 1500 forintů méně, než kolik se za akcie platí aktuálně na burze. Za celý balík tak v přepočtu získá 462 milionů eur. Věřitelům ale vyplatí 513 milionů eur. Na transakci tak ztratí 51 milionů eur, což odpovídá 1,4 miliardy korun.

Více E15.cz

Firmě
by účetní operace
měla vynést

3,4
miliardy
korun.

VÝNOSNÉ ČIPY

Foto: Reuters

AKCIONÁŘI konglomerátu Toshiba schválili oddělení divize paměťových čipů NAND do samostatné firmy. Umožní to prodej nejceněnějších aktiv firmy, hodnota divize činí nejméně 18 miliard dolarů. Firma je využije na krytí dluhů jaderné divize Westinghouse.

Salvador zakázal těžbu kovů

Nejmenší středoamerická země Salvador se stala prvním státem světa, který na celém svém území zakázal těžbu kovů. Rozhodnutí salvadorského kongresu přišlo po dlouhotrvajícím sporu s kanadsko-australskou firmou OceanaGold kvůli ekologicky spornému projektu na těžbu zlata.

„Je to historický den pro Salvador. Je to historický den pro celý svět,“ řekla novinářům po hlasování v kongresu ministryně životního prostředí Lina Pohlová. Rozhodnutí zcela jistě přiláká pozornost aktivistů v dalších zemích regionu, kde protesty kvůli těžbařským projektům občas způsobí i ztráty na životech.

Zákaz sjednotil úředníky, lobby, akademiky a silnou katolickou církev. Přišel poté, co rozhodčí tribunál

Světové banky loni v říjnu zamítly žalobu, kterou podala společnost Pac Rim Cayman. Ta je divizí OceanaGold a žalobu podala kvůli projektu na těžbu zlata na severu země. Firma po Salvadoru požadovala odškodné čtvrt miliardy dolarů. Soud rozhodl ve prospěch Salva-

doru a nařídil firmě zaplatit soudní poplatky osm milionů dolarů.

Některé země částečně zakazují těžbu, pokud jde o používání určitých chemikálií, technik nebo povrchových dolů.

Salvadorský zákon však zakazuje jakoukoliv těžbu kovů, tedy jak pod zemí, tak i povrchovou. Zákaz zahrnuje také průzkum, těžbu nebo zpracování rud technikami, které často zahrnují kyanid nebo rtuť. Těžba nekovových látek, jako jsou soli, kámen či písek, je povolena. /čtk/

Těžařská
firma požadovala
po Salvadoru

250
milionů dolarů.

265233/144

INZERCE

NOVÝ
MAGAZÍN

E15
PREMIUM

PRÁVĚ
V PRODEJI

JAK
PŘEŽIJÍ
ČESKÉ PENÍZE
V INTERNETOVÉ
DOBĚ?

Zakoupíte ve všech prodejnách Geco a Relay.

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
FINTECH JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ

Cena každé přijaté SMS je 99 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné).
Provozuje CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16
hod., mobil@cninvest.cz, www.platmobilem.cz.

Izraelci založí první osadu po 25 letech

■ Netanjahu riskuje nelibou reakci světového společenství i dlouholetého spojence židovského státu, USA.

Izraelský premiér Benjamin Netanjahu schválil výstavbu nové židovské osady na palestinském Západním břehu Jordánu. Bude to poprvé po 25 letech, co Izrael začne stavět novou osadu, dosud se omezoval na rozšiřování těch stávajících. Netanjahu v prosinci slíbil, že nahradí bydlení lidem z osady Amona, kteří byli na základě soudního rozhodnutí vystěhováni, protože Amona byla podle izraelského práva postavena nelegálně. Mezinárodní právo ale považuje za nelegální všechny osady.

„Od začátku jsem slíbil, že vytvořím novou osadu. Zavázal jsem se k tomu

ZRUŠENÁ. Osadu Amona Izraelci museli rozebrat, neboť nevyhovovala ani jejich vlastním zákonům.

v prosinci a dnes to splním,“ řekl Netanjahu na tiskové konferenci se slovenským prezidentem Andrejem Kiskou. Z Amony bylo vystěhováno čtyřicet rodin a Netanjahu slíbil, že do 31. března povolí výstavbu náhradní osady. Izrael přestal nová sídliště budovat začátkem devadesátých let. Stávající osady se ale rozrůstají a nový zákon umožňuje také legalizovat ty, které vznikly bez povolení.

Izrael nyní vede pravicovou vládu, v níž je mnoho zastánců osad. Kabinet se chtěl původně opřít o novou administrativu ve Washingtonu, protože prezident Donald Trump uvedl, že mu nezáleží na tom, zda bude izraelsko-palestinský spor vyřešen jedním, nebo dvěma státy. Izrael z toho vyvodil, že Trump ustupuje od dosavadní americké politiky, která prosazovala vznik Palestiny vedle Izraele. /čtk/

NOVÁ JEDNÁNÍ. Zástupci NATO a Ruska se snaží najít řešení konfliktu na Ukrajině a dodržet dohody z Minsku.

NATO s Rusy řeší situaci na Ukrajině

Za konstruktivní, byť nesnadné, označil generální tajemník NATO Jens Stoltenberg první letošní jednání velvyslanců členských zemí aliance s jejich ruským protějškem. Obě strany se podle něj stále neshodují v pohledu na ukrajinskou krizi.

Rusové ale NATO informovali o budování tří nových divízií ve svém Západním vojenském okruhu, aliance naopak představila svou posílenou přítomnost ve třech pobaltských zemích a v Polsku.

Stoltenberg před novináři zdůraznil, že bezpeč-

nostní situace na Ukrajině je i nadále důvodem k hlubokému znepokojení. „Počty narušení příměří dosáhly na východě země rekordní úroveň, pokračují intenzivní boje a stažení nebyly těžké zbraně,“ řekl. Připomněl také prohlášení Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), že těžké zbraně, které by v oblasti vůbec neměly být, jsou používány skoro dvakrát za minutu. NATO podle něj žádá všechny strany dohody z Minsku, aby splnily své závazky. /čtk/

Více E15.cz

Krátce

Slovenští poslanci chtějí zrušení sporných amnestií

Slovenský parlament schválil novelu ústavy, která otevírá cestu ke zrušení amnestií, jež brání potrestání pachatelů únosu syna bývalého prezidenta Michala Kováče v roce 1995. Vládní předlohu novely podpořila většina poslanců koalice, opozice i nezařazených zákonodárců. Z únosu Kováčova syna do Rakouska za vlády premiéra Vladimíra Mečiara byla podezřelá slovenská tajná služba SIS.

Erdogan jednal s Tillersonem o vydání Gülena

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan se sešel se šéfem americké diplomacie Rexem Tillersonem. Hlavním tématem jednání bylo případné vydání duchovního Fethullaha Gülena, kterého Ankara obviňuje z odpovědnosti za loňský pokus o státní převrat. Jednání se týkalo i možnosti zastavení činnosti Gülenovy sítě v USA.

Detaily brexitu jsou známy

Ministr pro brexit David Davis v britském parlamentu představil podrobnosti k vládnímu návrhu zákona, který by měl zrušit zákon o Evropských společenstvích z roku 1972, kterým se Británie stala členem předchůdce Evropské unie. Zákon by měl zároveň přenést do britského právního řádu platné normy EU, které by následně bylo možné doplnit, zrušit či vylepšit. Týkat se budou různých oblastí, od životního prostředí po práva pracujících. /čtk/

ZMAŘENÝ ÚTOK

ITALSKÁ POLICIE rozbila islamistickou buňku, jejíž členové zvažovali teroristický útok na most Rialto v Benátkách. Policie skupinu sledovala od loňského roku. Jejím členům odposlouchávala telefony i byty a sledovala elektronickou komunikaci. Skupina vyjadřovala bezvýhradnou podporu Islámskému státu (IS) a oslavovala teroristický útok z Londýna z minulého týdne.

STORES

- PRAHA 9**
CENTRUM ČERNÝ MOST
- PRAHA 5**
AVION SHOP. PARK ZLIČÍN
- PRAHA 3**
KONĚVOVA 134
- PRAHA 9**
OC LETŇANY
- BRNO**
OC OLYMPIA
- PARDUBICE**
PALÁC PARDUBICE

UNCS.EU

NOVÁ KOLEKCE V PRODEJI

Nemohu žít z nostalgie, žiju přítomností a budoucností

■ Herec **Jan Tříska** dostal na letošním Febiofestu cenu Kristián za přínos světové kinematografii. Sám se ale považuje především za **divadelního herce**. „Filmové role ve mně nezůstávají. Spíše divadelní role – speciálně ty, které jsou v závažných Shakespearových hrách. Ty ve mně zůstávají zaseknuté jako sekýra do špalku,“ říká **osmdesátiletá legenda** tuzemské scény, která stále hraje.

Dušan Kůtner

EB Mnoho lidí v Česku vás má stále spojeného s rolí Igra Hnizda v *Obecné škole*. Je to i pro vás tak zásadní role, nebo si považujete jiných?

V mém povolání nemáte žádné kategorie, co je pro vás vyšší, co je nižší a co je nejnižší role. V mé profesi je velice důležité, aby vám práci vůbec někdo nabídl.

Když jste básník, můžete si sednout a říci si: Tak a dnes napíšu báseň. Když jste spisovatel, tak si můžete sednout k počítači a říci si: Dnes začnu psát román.

EB U herců je to samozřejmě něco jiného.

Když jste herec, tak vám nejprve někdo musí poslat scénář. Musíte si jej přečíst a pak se rozmyslet, jestli ano, nebo ne. Ale když řeknete ano, tak ještě oni neřekli ano vám, protože ještě přemýšlejí o několika dalších kandidátech. A i když se poté rozhodnou pro vás – což máte štěstí – tak to ještě musí projít dlouhým procesem, kdy to někdo musí schválit, stejně jako rozpočet, a připravit produkci.

Takže ten proces je mnohem komplikovanější oproti

básníkovi či spisovateli, u kterých záleží jen na jejich rozhodnutí. Kdežto u mne v mém povolání jsem závislý na spoustě jiných lidí, než se k práci skutečně dostanu.

EB Kdy pro vás bylo nejtěžší získávat role – v úplných začátcích, nebo po emigraci do Spojených států? Nebo je to těžké pořád?

To je správná, ale komplikovaná otázka. Když jste mladý, tak se samozřejmě chcete prosadit, ale musíte mít i štěstí. Já jej měl, když mi již jako studentu DAMU byly nabízeny epizodní role v Národním divadle. A tam jsem měl štěstí, že si mě jako epizodisty všiml Otomar Krejča, který potom v podstatě dal směr celé mé kariéře.

Ale během toho jsem také musel mít štěstí, že mě někdo obsadil do tehdejšího barrandovského filmu. A tak dále. Situace je to někdy snadná, někdy těžká. V každém případě vždy musíte mít štěstí.

EB Co bylo vaším štěstím, když jste přišel do Ameriky?

Velkým štěstím bylo, když jsem ještě v Kanadě dostal

„Vidám strašně málo filmů, amerických i českých. Nejsem konzument, jsem ten, který filmy dělá a dělá je rád. Ale nejsem divák, jsem čtenář.“

hlavní roli v malém filmu, který se jmenoval *Bush Pilot*. A pak jsem s velkým, obrovitánským štěstím dostal v New Yorku hlavní roli v divadle v inscenaci *Master and Margarita* (Mistr a Markétka od Michaila Bulgakova, pozn. aut.). Inscenace byla velice úspěšná díky režisérovi a také musím skromně říci, že snad možná i trochu kvůli mně.

Samozřejmě v mé práci existovaly dlouhé pauzy a období, kdy jsem čekal na další nabídku. Ale tak tomu je kdekoliv na světě. Kdybych byl Ital, tak by se mi totéž stávalo v Římě, kdybych byl Rumun, tak v Bukurešti.

EB Co dělá herec, když čeká na roli? Není nervózní?

Je velice nervózní. Samozřejmě. Tak, že chodí kolem domu a dívá se, jestli mu někdo nepřestříhl telefonní dráty.

EB Nakolik vám po emigraci pomohly kontakty v Americe, například s Milošem Formanem?

Právě při první divadelní roli mi pomohlo to, že Miloš – který divadlo nedělal – byl tak laskavý a velkorysý, že mě během zkoušení té inscenace a doby, kdy poté běžela týden za týdnem v New Yorku, nechal u sebe bydlet. To mi moc pomohlo.

EB Jaký byl rozdíl mezi natáčením v Americe a tím, co jste znal z tehdejšího Československa?

Velký. V Československu se tenkrát filmovalo zcela jiným způsobem, záběr po záběru. Kdežto v Americe jsem se hned při prvním filmu setkal s tím, že se dělá takzvaný master shot, kdy jsou přítomni všichni herci a celá scéna se nazkouší jako na divadle. Celé se to najednou natočí a pak se do toho natáčeji a poté stříhají detaily.

Práce je to mnohem piplavější, zdolouhavější, ale také mnohem důkladnější.

Ale od té doby je i v Česku americký způsob adaptovaný. V podstatě se nyní všude na světě točí téměř stejným způsobem.

EB Loni jste natáčel s Janem Svěrákem film *Po strništi bos*, což je film předcházející dějově *Obecné škole*. Byly natáčení a atmosféra podobné jako tehdy při *Obecné škole*?

Scénář je překrásný. Role, kterou hraji, je malá a zvláštní. Jsem velice rád, že mi byla nabídnuta. Obecnou školu mi to připomíná samozřejmě tím, že scénář napsal Zdeněk Svěrák a že film režiruje Honza Svěrák.

Pak mi to Obecnou školu připomíná tím, že hlavní roli má malý, roztomilý, talentovaný chlapeček s krásnými odstávajícíma průhlednýma ušima. Moje role je podivínský dědek s fajfkou, někteří dokonce říkají, že je to zlý dědek. Mně přijde komplikovaný, podivínský, zatrpklý, protože si v sobě nosí nějaké tajemství. Ale to vám nebudu prozrazovat.

EB Dalším novým filmem, ve kterém byste se měl objevit, je film Jiřího Mádlu *Na střeše*.

Už jsme kvůli tomu před několika měsíci točili v Los Angeles testy. Nyní mám novou, poslední verzi scénáře. Jiří Mádl je teď v New Yorku a přiletí za mnou do Los Angeles, kde budeme procházet řádku za řádkou, repliku za replikou. A když vše dobře dopadne, tak koncem srpna, začátkem září začneme v Praze točit. Film se jmenuje Na střeše a také se jeho značná část na střeše odehrává.

EB A to je větší role než Po strništi bos?

To je mnohem větší role. Jde o hlavní úlohu.

EB Sledujete aktivně, co se v české kultuře a na české filmové scéně děje?

Vídám strašně málo filmů, amerických i českých. Nejsem konzument, jsem ten, který filmy dělá a dělá je rád. Ale nejsem divák, jsem čtenář.

Ale první Mádlův film (Pojedeme k moři z roku 2014, pozn. aut.) jsem viděl a byl jsem absolutně nadšený a strhnutý. A proto jsem se s ním bez váhání setkal, četl a pak souhlasil s tím, že budeme točit poměrně rozsáhlé testy. A nyní se na to budeme připravovat. Byl jsem šťastný, když mi tu roli dal.

EB Když říkáte, že nejste divák – to nesledujete ani z nostalgie filmy, ve kterých jste hrál sám?

Kdepak! To je zcela vyloučeno. Nemůžu žít nostalgií, pane. Snažím se žít přítomností a budoucností.

EB Že byste si třeba připomněl dobu, kdy jste hrál ve filmech nominovaných na Oscara a říkal si: Tak nebyly to špatné časy...

Ne, ne. Film Radúz a Mahule na nyní možná tady na Febiofestu uvidím – a možná také nevidím – po čtyřiceti letech. Mezitím jsem jej nikdy neviděl.

EB Zůstávají ve vás role nějakým způsobem? Jak moc a jak dlouho ztvárněnými postavami žijete?

Filmové role se mnou nezůstávají. Spíše divadelní role – speciálně ty, které jsou v závažných Shakespearových hrách. Ty ve mně zůstávají zaseknuté jako sekyra do špalku. Král Lear ve mně zůstane už nadosmr-

ti. Kaliban z Shakespearovy Bouře, kterého jsem hrál ve dvou jazycích – dokonce poprvé anglicky a pak teprve česky – ve mně také zůstane navždy.

EB Je to tím, že je hrajete v divadle dlouho a opakovaně?

To nevím. Asi proto, že je to závažnější literatura, než jsou filmové role.

EB Proč tak milujete Shakespeara?

Bernard Shaw byl nesmírně kritický člověk ke vší literatuře – tedy kromě své – a nenáviděl jakoukoliv jinou literaturu. Kdysi však prohlásil: Už nikdy nikdo nenapíše lepší tragédii, než je Shakespearův Král Lear. Citát jsem objevil asi až po deseti letech, co jsem jej hrál, a říkal jsem si: Klobouk dolů, když to řekne Shaw se

svým supersebevědomím, tak lepší asi opravdu již nikdo nevytvoří.

EB Kterí další autoři vás takto zasáhli?

V češtině mě například velmi zasáhla role, kterou jsem hrál ve hře Kumšt od francouzské autorky Yasminy Rezy. To je velice dobrá, moderní literatura. Hrál jsem ji velice rád. Občas si na některé pasáže vzpome-

Herce, který čeká na roli, je velice nervózní. Tak, že chodí kolem domu a dívá se, jestli mu někdo nepřestříhl telefonní dráty.

nu a uvědomuju si, jak byly vtipné a dobré.

EB Jak často nyní hrajete na divadle?

Stále, nejen v Česku. Když dostanu dobrou nabídku, tak divadlo dělám. Já se považuju za divadelního herce.

EB Chystáte něco nového?

Ano, připravuji něco v Los Angeles. Procházím skrze dlouhý proces schvalování v nejvýznamnějším losangeleském divadle jedné nové americké hry. Ale nebudu ji jmenovat a zatukám na dřevo, protože jsem jako každý herec pověřivý.

EB Je něco, co jste si v životě nesplnil?

Hohohó... Heleďte – kdybych vám udělal seznam věcí, které jsem si nesplnil, to bychom tady seděli ještě dvě hodiny.

Jan Tříska (80)

Jeden z nejuznávanějších českých herců všech dob. Ztvárnil desítky divadelních a filmových rolí včetně těch ve filmech nominovaných na Oscara Ragtime, Obecná škola, Lid vs. Larry Flint a Želary. Za roli Krále Leara na Letních shakespearovských slavnostech v roce 2002 získal Cenu Alfréda Radoka. Na letošním festivalu Febiofest dostal cenu Kristián za přínos světové kinematografii. Po podpisu anticharty v roce 1977 emigroval do Kanady a později do USA, nyní žije v Los Angeles.

Tvář dne

„ Jsme skutečně v nové situaci, končí tvrdý závazek. V rámci měkkého závazku můžeme rozhodnout kdykoli,

řekl guvernér ČNB Jiří Rusnok
str. 3

Foto: EIS/Michael Tómeš

Komentář

Jana Havlígerová

Hledání prezidenta dostává smysl

S novým týdnem může naplno začít prezidentská kampaň. Poslední březnový den vstoupí v platnost novela volebních zákonů, která mimo jiné zpřesňuje pravidla pro sběr podpisů na petiční listy. A právě tuto variantu podpory hodlají využít všichni tři relevantní

uchazeči o úřad hlavy státu. Miloš Zeman, Jiří Drahoš i Michal Horáček chtějí nasbírat padesát tisíc podpisů. Zítra mohou oficiálně vyslat do terénu sběrače.

Jistě, ona nenápadná věta na petičním archu, která říká, že „podpisy bylo možné sbírat od data...“, je v podstatě technická záležitost. Mediální cirkus spojený s přímou volbou hlavy státu se už stejně rozjel. Zeman i Horáček táhnou své maringotky po krajích drahnou dobu. Minulý týden ale rozbil šapitó nový kandidát, který dodá představení štávu. Vážený akademik Drahoš i další dva zmínění kandidáti snad výše použité příměry prominou, prezidentská

volba cirkus prostě evokuje. Větší váhu než soubor idejí v ní má duel mediálních obrazů. V prvním plebiscitu to tak bylo. Že by to tentokrát mohlo být jiné, můžeme nanejvýš doufat.

Mediální obraz Miloše Zemana má už pevný rám. Současný prezident osobně i jeho pobočníci na něm jen cizelují nové detaily. Navíc může počítat s tím, byť kampaň vést nehodlá, že se jeho portrét objeví i v parlamentních volbách. Členové Strany práv občanů s využitím prezidentského foto na billboardech i letáčích jistě nebudou váhat. Ve svůj i jeho prospěch. Ostatně budou pro něj sbírat také podpisy na petiční archy. To je další

bonus k Zemanově nekampani, kterou vede v pravidelných rozhovorech s vybranými médii.

Kontury obrazu kandidáta Horáčka jsou rozostřené, a to přesto, že původně zveřejnil velmi podrobný prezidentský program a téměř rok objíždí snad každou vesku v Česku. V poslední době se ovšem prezentuje spíše útoky na protikandidáty. Třeba o Drahošovi hned po oznámení jeho kandidatury neváhal prohlásit, že bývalý předseda Akademie věd bude posluhovat politickým stranám, a pokud bude zvolen, bude muset dluh splatit. Důkazy? Veškeré žádné. Z rozmazaných kontur Horáčkova obrazu vystu-

puje jediný zřetelný bod. On na Pražský hrad chce. Fakt moc. Na Drahoše obratem zaútočil i prezidentův mluvčí Ovcáček. Jeho zběsilé tweetování jen dokládá, že do klání o nejvyšší funkci v zemi vstoupila těžká váha.

Drahoš s kampaní nepospíchá, zveřejnil zatím jen hlavní teze své kandidatury. Říká o sobě, že je apolitický a proevropský a jednoznačně stojí za členstvím Česka v NATO. Je zřejmé, že na svou stranu získá především vzdělanější lidi ve velkých městech. Hlásí se k němu i podnikatelé a hodlají ho finančně podpořit. I to je důležité. Bez peněz kampaň vést nelze a razantní musí být od samého počátku.

NA HOUPAČCE

LuMa

Futuristická akce bez duše

■ Nová americká adaptace japonského komiksu *Ghost in the Shell* je pohlednou skořápkou stvořenou stroji, která ztratila původního lidského ducha.

Iva Přivřelová

Kyberpunkový příběh o futuristické tajné policii jednotce *Ghost in the Shell* začal v roce 1989 jako průlomový japonský komiks manga. O šest let později se z něj stalo pozoruhodný animovaný seriál, který pak doplnily i televizní a filmová pokračování.

Letos přišel čas úspěšný asijský produkt rozšířit i mezi ty, kteří se o japonskou kulturu nezajímají. Přišli američtí producenti

KYBERŽENA. Scarlett Johanssonová ve filmu vystupuje jako robot s lidským mozkem.

a britský režisér Rupert Sanders i atraktivní herci v čele se Scarlett Johanssonovou, akční hrdinkou z *Avengers*. A celý děj byl zjednodušen,

aby měl *Ghost in the Shell* podobu popcornové zábavy pro americké publikum.

Na první pohled vypadá dost dobře, zvláště v Imaxu

ve 3D, které umožní divákovi vstoupit do multikulturního světa budoucnosti přehlceného virtuální realitou. I přes svou monochromatickosti s řadou nočních scén je vše dostatečně viditelné, svůdně uhlazené a na dosah. Jen většina toho není dostatečně zajímavá.

Pátrání zvláštní jednotky po tajemství záhadného hackera, které spousta vedlejších postav nepřežije, se odvíjí jako standardní videohra inspirovaná řadou dystopických sci-fi od *Blade Runner* po *Minority Report*.

Trocha vysvětlování střídá velkou, dětem do dvanácti let nepřístupnou akci se zpomalenými záběry a superkopy, Scarlett Johanssonová skoro nesundává soustředěný výraz, Dán Pilou Asbæk piluje svou polohu zábavného drsňáka, japonská legenda Takeši Kítano se

objeví jako mistr a Michael Pitt jako podivný, traumatizovaný mladík.

Jak ironické, že film, který se snaží připomínat, v čem spočívá lidskost, nahrazuje lidskou imaginaci uměním počítačů. *Ghost in the Shell* opět dokazuje, že mainstreamoví filmaři často vědí, jak točit, akorát nevědí o čem. V tomto případě navíc spektakulární triky Sandersova týmu postupně stálým opakováním ztrácejí svou působivost.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Ghost in the Shell

(akční, USA, 106 minut)

Režie: Rupert Sanders

Hrají: Scarlett Johanssonová, Michael Pitt, Pilou Asbæk, Juliette Binocheová

Premiéra: 30. března

Hodnocení: 50 %

Minirecenze

BLU-RAY Labyrint

(Vydal: Bontonfilm)

Fantasy snímek v režii tvůrce „muppetovských“ loutek Jima Hensona podle scénáře Monty Pythona Trevora Jonese a s Davidem Bowiem (který přispěl i pěticí písní) v hlavní roli se dočkal třicátého výročí od uvedení do amerických kin. K výročí vyšla i nová verze Blu-ray disku. Již původní verze z roku 2009 obsahovala množství bonusů. Nyní přibýly další v čele s dokumentem, v němž tvůrci a herci vzpomínají na natáčení s Bowiem, který loni zemřel, i na Hensona, jenž odešel již v roce 1990. Bonusy natřískaný disk je důstojnou připomínkou na svou dobu výrazného filmu i jeho pozoruhodných tvůrců.

Dušan Kůtner

FILMY Mžítky

(Režie: Andrzej Wajda)

Dráha umělce Władysława Strzemińskiego v polovině 50. letech končila, neboť jako abstraktní malíř neochotný přizvukovat novému režimu nemohl najít práci. Jeho tragický střet s dobou Wajda pojal jako smutnou obžalobu nesvobody, mrazící svým klidem a tichým protestem. Bogusław Linda vyniká v hlavní roli tvrdohlavého laskavého umělce, režisér a jeho kameraman Paweł Edelman vynikají v evokaci chmurných, chladných časů. Loni zemřelá legenda evropského filmu ukončila svou mimořádnou kariéru působivě a důstojně.

Iva Přivřelová

265006/182

INZERCE

RECEX

EXKLUZIVNĚ

**JIŘÍ DRAHOŠ:
A TEĎ BUDU
PREZIDENT!**

PRÁVĚ V PRODEJI

SYMBOL. Silueta centrálního chrámu Angkor Wat se dostala i na kambodžskou vlajku.

Nejlepší na tom je, že desítky chrámů se zachovaly dodnes, a to v relativně dobrém stavu. Chrámový komplex lze prozkoumávat celé dny. Dokonce i dva miliony turistů, kteří unikátní památku ročně navštíví, se v rozlehlém areálu docela dobře rozptýlí. Lze si tudíž pro vychutnání atmosféry vždycky najít i nějaké relativně klidné zákoutí.

RUINY PRO LARU CROFT

Jedinečné auře Angkoru hodně přidává právě to, že ho dlouho stravovala džungle. Když začaly v 19. století záchranné práce, dělníci museli nejdřív deset let jen kácet stromy, než byla vůbec centrální část města jakžtakž zpřístupněna. Některé chrámy jsou částečně symbióze s džunglí záměrně ponechány dodnes. Křivé ruiny obepínají kořeny obrovských fíkovníků jako chapadla nebo lepkavá síť. Po pvalených sloupech se prohánějí gekoni, při troše štěstí se tu a tam mihne i pořádný had.

V těchto fotogenických kulisách si udělá vděčnou fotku každý turista a zaujala i filmáře. Točil se tu dobrodružný film o vykradačce hrobů Lara Croft – Tomb Raider s herečkou Angelinou Jolie v hlavní roli. Žádný vzácný artefakt z Angkoru herečka neodcizila, adoptovala ovšem po natáčení v Kambodži místního chlapce.

CHRÁM JE NA VLAJCE I PIVU

Přínejmenším centrální chrám celého města nazývá-

Džungle vrátila světu bájně město

■ Chrámový komplex Angkor byl ve středověku zřejmě největším městem světa. Pak ale čtyři století chátral opuštěný v pralese. Dnes jsou desítky opravených chrámů největší turistickou senzací Kambodže. A archeologové oznámili, že našli v džungli další města.

Tomáš Stingl

Bylo to jak scéna z filmu. Lehce potrhly vědec se prodírá džunglí a chytá tropické brouky pro svou sbírku. Je ve svém živlu, nad každým nálezem se radostně zatetelí, nic než hmyz ho nezajímá. Najednou kolem prolétne veliký motýl s duhovými křídly. Vědec se za ním nadšeně rozeběhne se sítkou, až mu liány srazí klobouk ze zpocených hlav. Prodere se za motýlem houštinou na nějakou mýtinu – a tam před sebou v úžasu spatří fascinující

podívanou: prastarý chrám zarostlý pralesem.

Monumentální středověké chrámové město Angkor v Kambodži, které po čtyři století chátralo opuštěno v džungli, přesně takhle objeveno... nebylo. Tradičně se sice uvádí, že bylo hlavní město někdejší mocné Khmerské říše zcela zapomenuto až do poloviny 19. století, kdy na něj francouzský vědec Henri Mouhot náhodou narazil. Odborníci se ale romantickou legendu snaží vyvracet s tím, že místní obyvatelé o ruinách Angkoru vždycky dobře věděli a že

lokalitu navštěvovali i různí evropští cestovatelé.

Zmíněný vědec Henri Mouhot byl zkušený dobrodruh a vynikající znalec jihovýchodní Asie. Do oblasti Angkoru šel najisto. Jeho zásluha spočívala hlavně v tom, že díky jeho zápiskům byl unikátní komplex zpopularizován v západním světě a že začaly rozsáhlé archeologické práce, které pokračují vlastně dodnes.

VELKÉ JAKO PRAHA

Angkor totiž není jen tak nějakých pár polorozpadlých sloupků. Je to prastaré velkoměsto, jehož rozlehlost a výstavnost všechny legendy hravě překonává. Na vrcholu expanze ve 12. století mělo přes milion obyvatel a rozkládalo se na ploše přesahující 400 kilometrů čtverečních. To představuje například

zhruba stejnou plochu a populaci, jakou má dnes Praha i s periferiemi. Angkor tak byl zřejmě největším středověkým městem světa. S přílehlými předměstími měl prý dokonce až tři tisíce kilometrů čtverečních.

MNIŠI V PRALESE. Město rostlo ve středověku pod vlivem hinduismu, dnes jde o převážně buddhistickou oblast.

ný Angkor Wat byl opravdu asi i královskou hrobkou. Jde o velkolepou stavbu na ploše přesahující kilometr čtvereční. Je obehnan vodním příkopem a více než 3,5 kilometru vnějších zdí. Vystavěn byl ve 12. století za vlády krále Suryavarmana II. Na stavbě pracovalo 300 tisíc dělníků a trvala 30 let. Původně byl chrám zasvěcen hinduistickému bohu Višnuovi, ale zřejmě tu byl i sám Suryavarmana II. posléze pohřben. Později tu působili i budhističtí mniši.

Ikonická stavba se dnes stala hlavním symbolem kambodžské státnosti. Je zobrazena přímo i na státní vlajce Kambodže. Angkor se jmenuje kdekerý hotel, restaurace či turistická kancelář. Angkor je i oblíbené místní pivo.

POL POT SEM PŘIDAL MINY

Středověké město možná nikdy nebylo úplně ztraceno, zcela nesporně ale bylo opuštěno. V 15. století se začal zdejší důmyslný závlahový systém rozpadat a khmerské obyvatelstvo postupně odešlo. Angkor pak opravdu čtyři století splýval s džunglí. Restaurační práce nepostupovaly bez komplikací ani v moderní éře.

Když v roce 1975 ovládlo Kambodžu maoistické hnutí Rudých Khmerů a nastolilo hrůzovlád, země upadla do izolace a hospodářství zkolabovalo. Angkor byl zase na čas opuštěný. Diktaturu sice po čtyřech letech ukončila invaze vietnamské armády, zbytek Pol Potových Rudých Khmerů se ale bohužel stáhl právě do džungle v západní části země kolem Angkoru.

Vstupenka se prodraží

Návštěva Angkoru není levnou záležitostí. Jednodenní vstupenka v současnosti vyjde na 920 korun. Pouhý den ale na pořádný průzkum rozlehlého areálu rozhodně nestačí. Lepší je koupit si týdenní pas, který stojí dvojnásobek. Rozumným kompromisem je třídní lístek, který vyjde v přepočtu na 1500 korun. Angkor se na noc zavírá, turisté obvykle přespávají v některém z mnoha hotelů nebo penzionů ve městě Siem Reap. To je vzdáleno zhruba deset kilometrů od hlavního vstupu do archeologického areálu.

STRÁŽCE. Všechny brány do komplexu nazvaného Angkor Thom hlídají obří kamenné hlavy.

Polpotovci dokonce obývali i přímo část chrámového města. Neblahým důsledkem bylo, že celý region hustě zaminovali. To trvalo až do devadesátých let.

LASER OBJEVIL DALŠÍ ZAPOMENUTÁ MĚSTA

Na přelomu tisíciletí ale přišel turistický boom. Oblast byla vyčištěna od min a od thajské hranice byla postupně přivedena asfaltová silnice. Ve městě Siem Reap, které je výchozí základnou na průzkum Angkoru, se spustily realitní dostihy.

Vyrostlo tu spousta nových hotelů a zábavních podniků.

Celý turistický průmysl i zájem archeologů navíc dostaly v loňském roce nový impulz. Australští vědci oznámili, že při důkladném leteckém průzkumu oblasti objevili pomocí laserové technologie pod džunglí zbytky dalších rozlehlých měst. Ta měla být vybudována stejnou khmerskou civilizací, která postavila Angkor Wat.

V kambodžské džungli tak zřejmě na rozluštění čeká ještě docela dost tajemství.

V DŽUNGLI. Chrámové město i dnes neustále obestírá prales.

V SEVŘENÍ KOŘENŮ. V chrámu Ta Prohm se točil dobrodružný film Lara Croft.

265090/112

INZERCE

DERBY VŽDYCKY BOLÍ

Spot
MAGAZÍN

**ČTYŘROZHovor LEGEND:
PAVEL KUKA, ROBERT SEGMÜLLER,
HORST SIEGL A VÁCLAV MAŠEK**

Už dnes
v deníku
Spot

Foto dne

Foto: reuters

**UMĚNÍ
SELFIE.**

V Londýnské Saatchi Gallery byla zahájena výstava s názvem „Od selfie k sebevždření“, jejíž autoři chtěli prozkoumat význam selfie jako umělecké formy. Výstava prezentuje výběr z dobře známých kusů stejně jako selfie, která se rychle stala ikonami digitální éry. Dáma na obrázku používá svůj mobil u audiovizuální instalace s názvem „Hello World!“

Tipy pro volný čas

VÝSTAVA**V planetáriu se představí kosmická móda**

V pražském planetáriu ve Stromovce začíná 1. dubna výstava „kosmické módy“. Vystaveno zde bude osm kosmických obleků. Poprvé se do Česka dostane originál ruského skafandru Sokol KV2, který se používá pro lety k mezinárodní kosmické stanici, či zátěžový oblek Pinguin, který kosmonauti používají pro udržení fyzické kondice.

LITERATURA**Na děti čeká noc s Andersenem**

Již po sedmácté se přes 1000 knihoven, škol a domů dětí přes noc změní v pohádkové a fantastické světy určené jen dětem. Pro letošní ročník akce s názvem Noc s Andersenem, která proběhne z pátku 31. března na sobotu 1. dubna, je pro děti připraven program v duchu Čtyřlísku. V Praze se do programu zařadilo šest knihoven.

HRA**Dobrodružná hra provede po pražských věžích**

Zábavný i poučný závod Pražské věže určený pro jednotlivce i družstva odstartuje v neděli 2. dubna na nádvoří Novoměstské radnice. Putuje se podle herního plánu a plní se jednoduché úkoly. Ve hře jde především o to strávit příjemný den, poznat pražské věže, poučit se, a až posledním kritériem je čas.

FILM**Barrandovské studio připomíná Bořivoje Zemana**

Letos by oslavil 105 let režisér Bořivoj Zeman, který je podepsán pod takovými snímky, jako je Šíleně smutná princezna, Byl jednou jeden král... nebo komedie s Andělem. Při této příležitosti připravilo Barrandov Studio výstavu kostýmů a rekvizit z jeho známějších i méně známých filmů. Muzeum se nachází na adrese Kříženeckého náměstí 5.

VÝLET**Výtopna ve Zdicích zahajuje sezonu**

V sobotu zahajuje výstavní sezonu i muzeum Výtopna Zdice. Na aprílový den je připraven bohatý program s dopravními tématy doplněný také o retro výstavu a hudební vystoupení. Součástí akce bude i výstava modelů ve zdickém společenském domě a otevřeno bude i vojenské muzeum v bývalých kasárnách. /mas/